

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Beckerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeckerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizet-
ések és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólítások intézendők.

Telefon 21 szám.

Nagybeckerek, 1901.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXX. évfolyam. 65. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 „
Negyedévre ———— 6 „
Egy hóra ———— 2 „
— Egyszeri ár 8 fill.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknál.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Kedd, március 19.

Vármegyei közgyűlés.

Nagybeckerek, 1901. március 19.

Ma délelőtt 10 órakor tartotta Torontál-
vármegye törvényhatósági bizottsága rend-
kívüli közgyűlést a bizottsági tagok lanyha
érdeklődése mellett. Vidéki bizottsági ta-
gok alig voltak, akiket bizonyára a meg-
indult gazdasági munkálatok tartottak
vissza a megjelenéstől.

Az ülés lefolyásáról a következő tudósítá-
sunk számol be.

Jelen voltak: dr. Balás Iván, id. Birg
Konrád, Bayer Alajos, Birg Péter, dr. Bogdán
Vitalyos, Birg Mihály, dr. Brájer Lajos, Ben-
kovich Mihály, Belicska Gusztáv, ifj. Bobor
Gyula, Csekonits Gyula gróf, Daniel Ferenc,
Dadics Alajos, dr. Dellimanics Lajos alispán,
dr. Demkó Endre, Forster Imre, Glavas Isza,
Grandjean Ede, dr. Holländer László, Klein
Bernát, dr. Klein Mór, Kayser Lajos, dr. Kis
János, Knáb Adám, Kécsi Tivadar, Kaufmann
István, Kajtár Jenő, Lokácsék Fülöp, dr. Milos
Aurél, Meng József, dr. Mangold Samu, Mayer
Rezső, Orsó Gáspár, dr. Oláh Béla, Pap
Ernő, dr. Plechl Szilárd, Poroszkay Béla, Rigó Ist-
ván, Schreyer Viktor, dr. Sal Ferenc, Stroos Béla,
Theodorovits Szvetozár, Urbán Iván, dr. Vég
Lajos, Winkler Ignác, Vucsetich Árpád, Zsiros
Imre, Fikóvics Boldizsár, Szilágyi Albert, dr.
Vinczevidy Ernő, Szépfy Elemér, Hertelendy
Ferenc, dr. Mihálovich Ödön, Bogcha Márton,
Balogh Károly, Hegedüs Kálmán, Dömötör Dezső,
Kajtár Jenő, Menczer Lipót, Rácz Jakab, Zsiros
Mihály, Blazsovitz János, Boróczy Dezső, Szabó
Ödön, Eiler Péter, Semsey Gyula, ifj. Tulics
György.

Rónay Jenő főispán a következő szavak-
kal nyitotta meg a közgyűlést:

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

A vármegye alispánjának előterjesz-
tésére és tekintettel az időközben befolyt
számos oly ügyekre, melyek szükségessé
teszik az intézkedéseket, rendkívüli köz-
gyűlésre kellett hogy fűrészszen a bizott-
sági tagokat. Midőn szívből üdvözlőm a
megjelenteket, a rendkívüli közgyűlést
megnyitottnak jelentem ki.

Méltóztassanak megengedni, hogy a
tárgysorozat megkezdése előtt felhívjam
becses figyelmüket egy eseményre, mely

szomorú volt ugyan, de időközben az or-
szágra nézve szerencsésen végződött.

Méltóztatnak tudni, hogy honvédelmi
miniszterünk, Fejérváry Géza b. ő
nagy méltósága hajlott kora mellett súlyos
betegségre esett. Fényesen nyilvánult az
egész ország aggodó részvéte a beteg ál-
lamférfiu iránt, akinek betegsége iránt a
legmagasabb helyről is érdeklődtek.

Tekintve, hogy a felgyógyult minisz-
ter rokoni kötelék is fűzi Torontálvár-
megyéhez, azt hiszem, a közgyűlés óhaját
tolmácsolom, midőn indítványozom, hogy
szerencsés felgyógyulása alkalmából fel-
iratilag üdvözljük ő nagy méltóságát.
(Helyeslés.)

A napirenden levő tárgyak közül a leg-
nagyobb érdeklődéssel a 2 1/2 millió koronás köl-
csön ügyét várták. Miután azonban a vármegye
alispánjához újabb ajánlat érkezett, a törvény-
hatóság legközelebb egy rendkívüli közgyűlésen
fog e tárgy felett dönteni.

A törv. bizottság az 1901. évre a Daniel
László lemondása folytán üresedésbe jött T. H.
E. V. igazgatóságába dr. Kis Jánost, a M. A.
V. felügyelőjét, mint a M. A. V. megbízottját
jelölte. Az igazgatóság mandátuma 1901. ben jár
le. A módosítandó alapszabályok értelmében az
igazgatóság helye ezentúl Budapest lesz, a tagok
száma pedig összesen 15. Ezek közül jelöl Toron-
tálvármegye 9, Pancsova város 1, a m. kir.
kereskedelmi miniszter 1, a m. kir. pénzügy-
miniszter a felügyelő-bizottságba 1 tagot, 3
igazgatósági tagot a részvénytársaság szabadon
választ. A vármegye által jelöltettek: 1. Az
alispán, ez idő szerint dr. Dellimanics Lajos, 2.
Rónay Jenő főispán, Botka Béla főjegyző, gróf
Csekonics Eadra, Poroszkay Béla főügyész, gróf
Karátsonyi Jenő, Rónay Ernő, Babics József, dr.
Pap Géza.

A közgyűlés foglalkozott a kikindaiak azon
határozatával is, melyben a magyar és szerb
szintársulat részére évenként 500-500 korona
segélyt szavazott meg. A törvényhatóság egy-
hangulag jóváhagyta a határozatot.

A közgyűlést holnap délelőtt 10 órakor
folytatják.

A közigazgatási bizottság ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybeckerek, 1901. március 19.

Tegnap délelőtt tíz órakor tartotta meg
Torontálvármegye közigazgatási bizottsága rendes
havi ülést Rónay Jenő főispán elnökelete alatt,
melyen résztvettek: dr. Dellimanics Lajos
alispán, Botka Béla főjegyző, Poroszkay Béla
főügyész, dr. Plechl Szilárd, főorvos,
Tóth István pénzügyigazgató, Faur Kornél
kir. főmérnök, dr. Wiedorn Adolf kir. ügyész,
dr. Mihálovics Ödön arvaszéki elnök, dr.
Szabó Mihály tanfelügyelő, Csávossy Gyula,
Vinczevidy Izso és Várnay Imre rendes
tagok, továbbá Rigó István, dr. Vinczevidy
Ernő és Szépfy Elemér alispáni előadók.

Az egyes szakelőadók jelentéseit a követ-
kezőkben ismertetjük:

A pénzügyigazgató jelentése szerint
a múlt évről egyenes adók címén 2,821.665
korona 66 fillér hátralék mutatkozott, ehhez
hozzájárul a folyó év I. negyedében esedékes
2,066.748 korona 36 fillér, tehát e címen az
összes tartozás kitétt 4,888.416 korona 02 fillért.
Ebből 46.252 korona 94 fillér leiratván, január és
február hónapok folyamán tényleg befizetett
1,153.146 korona 74 fillér, vagyis a hátralék
még mindig 3,689.014 korona 34 fillér, ami az
össztartozás 76% ának felel meg. Sokkalta
kedvezőtlenebbül folytak be a hadmentességi
díjak, a fennálló 277.458 korona 33 fillér tartozá-
sra csak 3912 korona 94 fillér folyt be, vagyis
98% hátralékban maradt.

A főorvosi jelentés szerint a vármegye
közegészségügyi viszonyai február hónapban az
előző hónapéhoz képest is javulást tüntetnek föl;
a járványos betegségek közül nevezetesen az
influenza esetei kevesebbek; a hónap vége felé
pedig a vörheny, tifusz és különösen a difteritisz
és kanyaró betegek száma erősen megnövekedett.
Egészségügyi mozzanatként említendő: az ötödik
gyógyszertár engedélyezése Nagybeckereken,
a védőhímlőltatási jegyzőkönyvek, a gyógyszer-
tárak vizsgálatáról szóló jelentések felterjesztése,
az egészségügyi személyzetéről szóló törzskönyvek
külgaztatása és ekként való felküldése a központi
statisztikai hivatalhoz, valamint a kórházi forga-
lomról szóló jelentés.

Az államépítészeti hivatal je-
lenti, hogy az állami közutak kifogástalan álla-
potban vannak; a törvényhatósági közutak hen-
gerelt szakaszai csekély kivétellel szintén ki-
fogástalan, kavicsfalmentartott szakaszai kielégítő,
kiepítetlen szakaszai pedig bármily időben jár-
ható állapotban vannak.

A „TORONTÁI“ tárcája.

A magyar kereskedelem története. *)

— A Torontál eredeti tárcája. —

Azt hiszem, mindnyájunk nézetét mondom
el, mikor kifejezést adok annak a tapasztalati
ténynek, hogy a mai rohamosan haladó korban
a művelődés elsőrendű közvetítője és terjesztője
a hirtel, mely olyan éle szükséglete szellemünk-
nek, mint testünknek a mindennapi táplálék.

S nemcsak azért vált életszükségletté, mert
a legolcsóbb valamennyi pénzért vesztegetett
tárgy közt is az ember 2 fillérért úgy érzi magát,
mint mikor léghajóba ül s a végtelen magasból
egy jó meeszelő és telefon segítségével látja és
hallja, hogy mi történik a mi földünkön: látja
az uralkodókat pongyolában és uniformisban;
látja az íróknak, tudósoknak, művészeknek alko-
tásait a könyvesboltban, a műteremben, a szin-
házban; hallja a botrányhősöket pongyolában és
uniformisban; látja az íróknak, tudósoknak,
művészeknek alkotásait a könyvesboltban, a mű-
teremben, a színházban; hallja a botrányhősöket
az életben és az igazságszolgáltatás esernökai-
ban; és hallja a diplomatákat, kiknek egy-egy
döntő szava nemcsak vért ontani, de békés
hajlékunkban vért izzadni is kényszerít.

Mondom, nemcsak ezért vált életszükségletté

*) Írta s a „Nagybeckereki munkásképző és társas-
egylet“ estélyén előadta Török Ferenc tanár.

s nemcsak ezért elsőrendű közvetítője a hirtel
a művelődésnek, hanem azért is, mert a leg-
bonyolultabb kérdéseket, legyen az a politika,
a társadalmi élet, vagy a gazdaság köréből
véve és tárgyalva, az irodalmi és művészeti
bírálatokat, a napi eseményeket, a regényeket
egy adja elő, hogy azt még a legkezdetlegettebb
képzettségű ember is könnyen felfogja és egyál-
talan nem érzi az iskolázatlanság hiányát.

Ezért igen fontos tényezője a művelődés-
nek a hirtel.

Fontoságát igazán akkor tudjuk méltá-
nyolni, ha tekintjük azt a nem is oly nagyon
régit, mondjuk a 60-80 év előtti, mikor
egy-egy községben alig olvasott egy-két ember
lapot; de még is látszott az akkori koron, mert
a társadalom egyes rétegei közt műveltség tekint-
etében rendkívül nagy volt a különbség. Vilá-
gosabban szólva, akkor két osztály volt, egy
művelt és egy műveletlen s a művelt osztály
elényező csekély volt a műveletlenhez viszo-
nyitva.

Ma már műveletlen osztályról nem beszél-
hetünk. A hirtel nagy elterjedtségénél és
olcsóságánál fogva a művelődés ama színvona-
lára emelte a legtöbb embert, a honnan tájéko-
zott értelemmel kísérheti az emberi szellem
minden érdekét, vagy más szavakkal, a művelt-
ségben közelebb hozta egymáshoz az embereket
s nagyon is megközelítőleg oldotta meg azt a
kérdést, hogy lehet a szellemet egyenlő szín-
vonalra hozni.

S ha még tekintetbe vesszük azt, hogy a

hirtel olvasás sohasem tesz képzelődővé, ellen-
kezőleg nagyon is gyakorlati felfogásra oktató,
miután benne mindig a való tények világában
járunk, elmondunk minden szepet és jót a hirtel-
lapról.

Ez az érem szebbik fele.

Lássuk most a rutabikkat, mert hát ilyen
is van. Vannak a hirtel olvasásnak hátrányai is.
Ez azt nemcsak az igazság kedvéért mondom
el, hanem azért is, hogy igazoljam magam,
miért bocsátottam előre ezt a hosszú prelu-
diomot.

A hirtel olvasás hátrányai akkor tűnnek ki,
ha tekintetbe vesszük, hogy mi az irodalomtól
az ember lényének mélyebb kifejtését várjuk
s belőle tiszta világnézetet, határozott életelve-
ket, erkölcsi alapot kívánunk meríteni. Ekkor
tapasztalni fogjuk, hogy a hirtel felületes
műveltséget nyújtanak, mert kioltják az erős
érzéseket, meggyengítik a hatalmas eszmé-
ket, leszerelik az önálló erőket s megtanítá-
nak arra, hogy mindent megértsünk, de
semmit se szeressünk, mindenről okosan
beszéljünk, de semmiért föl ne lelkesüljünk és
hogy minden dolognak mértékét csak közönséges
mindennapi szempontokban keressük.

Ime a hirtel olvasás hátrányai!

Azt hiszem, ezt minden helyebben fürkésző
ember tapasztalhatta mindazoknál, kik soha
egyebet hirtelknél nem olvasnak, kiknek
aztán meg is látszik a jellemükön s felfogásuk
köznapiságán.

Ez bizony elég súlyos baj, különösen ha

A tanfelügyelőség jelentése szerint a lefolyt február hóban a tanfelügyelő meglátogatta a tótaradáci ág. ev., a szerb radáci g. kel. szerb, az öregfalui g. kel. román, az óteleki községi, a román kécsai g. kel. román és szerb, a horvát-kécsai r. kath., a gyertyámosi és kis-jécsai községi iskolákat, összesen 22 osztályt. Ezenkívül a személyzeti változásokról számol be a jelentés.

A kir. ügyész jelentése szerint a nagybecskereki törvényszéki fogházban február hó folyamán letartóztatva volt 81 férfi és 11 nő fogoly; a töröbcseiben 42 férfi és 2 nő; a módosiban 9 férfi; a nagyikindában 54 férfi és 18 nő; a billédiben 1 férfi; a nagy-szentmiklósiiban 24 férfi és 2 nő; a törökkanizsiban 1 férfi, a zombolyaiban 6 férfi; a perlasziban 21; az antalfalvaiban 31; az alibunári fogházban 13 fogoly.

A törvényhatósági m. kir. állatorvos jelenté: A február hóban megkezdett állatvizsgálatok, nevezetesen az állami ménék kihelyezése előtt megtartott lovizsgálatok alkalmával Lajosfalva, Fodorháza, Margitta, Úrményháza, Tót Aradác, Farkasd, Szerb Csanád, Gaád, Tógyér, Jarkovac, Karácsonyiliget, Offzenica, Botos, Szerb-Element, Csenta, Bánlak és Keresztes községekben észleltetett a rühtör. Ezen betegségeknek ily tömeges fellépése annak tulajdonítható, hogy a loállomány téli ápolása és gondozása vidékenként a szegényebb osztályu embereknek sok kívánni valót hagy hátra; mert rendszeres és gondos loápolásnál, kedvező takarmányozás mellett és alkalmas helyiségben tartott állatnál ezen betegség nem szokott előfordulni. Takonykór Rudolfsgnád, Szerb Aradác Tógyér és Mokrin községekben észleltetett. Sertésvész e hónapban Karácsonyiliget, Ernesztháza és Partos községekben lépett föl szörványos jelleggel.

Több folyó ügy elintézése után az ülés véget ért.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken délután 5 1/2 óráig; ugyanazon napokon este 6-tól 8-ig urak részére is. A kádfürdő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad.

- Március 23-26. Szólészeti előadások a városházán d. e. 10-12-ig és d. u. 4-6-ig.
- „ 24. A nagybecskereki takaré- és előlegezési társulat az osztrák-magyar első általános tisztviselő-egyletnek közgyűlése.
 - „ 24. A munkás-képző- és társas-egylet műkedvelői előadása a városi színházban.
 - „ 30. A kaszinó közgyűlése d. u. 6 órakor.

— Ünnepezt gimnáziumi igazgató. Ritka szép óvácóban részesítette a főgimnázium tanári testülete és ifjusága névünnepe alkalmából a gimnázium szeretett igazgatóját, Balázsi Józsefet, ez alkalommal oly nagy és válogatott közönség jelenlétében, aminő még soha sem volt együtt a gimnázium tornacsarnokában. Több százra rug azoknak a száma, akik bár eljöttek

a szép ünnepélyre, de a tulzafolt csarnokba be nem férhettek. Ott voltak Tóth István kir. tan. pénzügyigazgató, Szabó Ferenc apát-plébános, dr. Grandjean József polgármester, Szalay József ev. ref. és Jeszenszky Nándor ág. evang. lelkészek, Zsiross Mihály m. főszámvevő, Kiss Sándor törvényszéki bíró, Knyaskó Lajos polg. és felső kereskedelmi iskolai igazgató, Szilágyi Albert m. tb. főjegyző, a gimnáziumi és polgári iskolai tanárok, a szék-sorok és a karzatot elegáns hölgyközönség töltötte meg. A nagy gonddal összeállított műsort a közönség fokozódó érdeklődése és az előadó ifjak fokozódó lelkesedése mellett adták elő. Az ifjusági dalárda szabatos éneke után Grandjean Andor meglepő ügyességgel adta elő Hubay „Csárdajelenet” című szerzeményét Zsiross Dezső kitűnő zongorakísérete mellett. A fiatal Grandjean biztos kézzel kezeli a vonót, meglátszik rajta a szorgalmas tanulás és gyakorlás, amit Weisz Zsigmond zenetanításának köszönhet, a ki évek hosszú során át egész zenésgenerációt nevelt Nagybecskereken. Zsiross Dezső, a ki majdnem minden számban részt vett zongorajátékával, virtuozitással, biztos kézzel uralkodik a billentyűkön. A ifjusági zenekar szabatos játékában gyönyörködött ezután a közönség, a „Troubadour” című dalműnek Rippa Imre által összeállított egy velegét adva elő Herr Ödön tanár dirigálása mellett. Szabó István tanuló üdvözölte ezután lendületes szavakkal az ünnepezt igazgatót, amire meghatározástól remegő hangon mondott köszönetet az ünnepezt igazgató a szép ovációjáért. Beszédében kiemeli, hogy a szép számu közönség megjelenését nem csupán a saját személye iránti megtiszteltetésnek veszi, hanem annak a nagy érdeklődésnek is tulajdonítja, melylyel a közönség az intézet iránt viseltetik és a melyből ő is kivési a maga részét. Majd az ifjusághoz fordulva, újból szívébe véti hármias jellegét, melyet 32 esztendőn át lekesedve hirdetett: „Imádkozzatok, szeressétek a hazát és szeressétek egymást.” Végül köszönetet mond az intézet tevékeny lelkes tanárának, Herr Ödönnek, ki az ünnepély rendezésének oroszlanrésze. Beszédé végén kijelentette az igazgató, hogy a következő napot igazgatói szünnapgyanant engedélyezi. Mendelsohn „Nászindulóját” adták elő ezután elismerésre méltó szabotossággal két zongorán Zsiross Dezső, Herr György, Haidegger Ernő és Kéler Taszilo tanulók. „Petőfi a Hortobágyon” című melodramát szavaltá ezután nagy hatással, szép orgánuzmával Demkó Miklós, Zsiross Dezső zongora, Grandjean Andor hegedű és Wattay Miklós cimbalonkísérete mellett. A főgimnáziumi zenekarnak tüzelt előadott „Rákóczy induló”-ja fejezte be a szép ünnepélyt, amelynek hangjainál a közönség szétoszlott, azon meggyőződést vevé magával, hogy ifjuságunk nevelése, oktatása jó kezekben van levéve. El nem mulaszt hatjuk ez alkalommal Herr Ödön tanárnak elismeréssel adózni, aki lankadatlan szorgalommal és kitartással vezeti az ifjusági ének- és zenekart, mely oly szép haladásról győzte meg a tegnapi ünnepély alkalmából a szülőket és a tanügy lelkes barátait. Ma délelben Balázsi József igazgató névünnepe alkalmából

ebédet adott, melyen részt vettek: Rónay Jenő főispán, Szabó Ferenc apát-plébános, Tóth István kir. tanácsos, pénzügyigazgató, dr. Demkó Pal országgyűlési képviselő, Hadfy Döme kir. közigazgató, dr. Grandjean József polgármester, Holcz Ferenc, Neurohr Adam, Hegedüs Dezső r. k. plébánosok, dr. Perisics Zoltán városi főjegyző, Reitter Oszkár rendőrőfkapitány, Annau Adam honvédszázados, dr. Stassik Ferenc ügyvéd, dr. Haidegger Lajos kórházi igazgató, Mencer Lipót megyei főpénztáros, Bielek Antal árvaszéki ülnök, dr. Brájjer Lajos szerkesztő, Beller István, megyei alügyész, dr. Bartha, Csintalan, Farkas, Herr, Pakota, Streitmann, Vidákovits, Zaka Gyula főgimn. tanárok, Wagner és Raskó segédlelkészek. Az első felkötőnt Rónay Jenő főispán mondta, aki meleg szavakban éltezte a főgimnázium köztisztviselői álló igazgatóját.

— József napja. Vidáman ünnepezték tegnap és ma a nagybecskerekiek József napját. A gimnáziumi ifjuság szerenaddal tisztelte meg Balázsi József gimnáziumi igazgatót, Harczér és Bourget tanárokat. Nagy számmal keresték föl ezenkívül Franz J. L. takarékpénztári igazgatót, Zachariás városi tanácsost, Müller telekkönyvvezetőt, Szalay ev. ref. lelkészt, Várad y nyugalmazott fogházigazgatót, valamint Krumenacker polgártársunkat a gratulások. Természetesen a jó kívánságokban és a szívélyes vendéglátásban sehol sem volt hiány.

— Dr. Grandjean József névnapja. Népszerű polgármesterünket névünnepe előestéjén a Polgári Dalárda szerenaddal tisztelte meg. Ma délelőt pedig a jóbarátok és tisztviselők nagy serege fejezte ki szerencsekívánatait. Megjelent a polgármester magánlakásán köréletű k minden számottevő tagja, külön-külön kifejezve mindenik jó kívánságát. Egymást váltogatták a gratulációk egész a déli órákig, akiknek nagy száma bizonyítja azt az osztatlan ragaszkodást, melylyel a város polgársága viseltetik első tisztviselője iránt.

— A nagybecskereki magyar olvasókör f. évi március hó 17 én délután 4 órakor tartotta rendes közgyűlését, melyen részt vettek: dr. Demkó Endre, dr. Nagy-Dezső, dr. Podvinecz Izsó, Országh Péter, Kiss István, Eller Péter, Balogh Károly, Dregits Miklós, Mattanovich György, Szalavary Ede, dr. Berlik Ottó, Terstyánszky Gusztáv, Szimonidesz Gyula, Márton István, Bauer Pál, Váry Dezső, Ember Béla, Giffinger Imre, Bányász István és Weisz N. Dr. Demkó Endre alelnök üdvözölvén a megjelent tagokat, az ülést megnyitja és tudomására hozza a közgyűlésnek, hogy Szabó Ferenc apát-plébános elfoglaltsága miatt a közgyűlésen meg nem jelenhetik, amit a közgyűlés tudomásul vett. Felolvasatott azután az 1900. évi zárszámadás, melyet a közgyűlés tudomásul vett s a pénztárnok, ellenőr s felügyelő bizottságnak a felmentvényt megadta. Majd dr. Demkó Endre alelnök az összes tisztviselők nevében lekötözt s korelnöknek egyhangulag Balogh Károly választotta meg. Elnöki tisztét elfoglalván, a tisztújítás megejtése végett a tagokat felkéri. A kijelölő-bizottság ajánlata folytán: elnöknek egyhangulag Szabó Ferenc apát-plébános, I. alelnöknek: dr. Demkó Endre, II. alelnöknek: dr. Nagy-Dezső, titkárnak: dr. Podvinecz Izsó, háznagyak: Balogh Károly választották meg. A pénztárnoki állás betöltése sok nehézséget okozott a közgyűlésnek, mert ugy a kijelölő bizottság által ajánlottak, mint a közgyűlés által pénztárnoknak megválasztott egyes tagok e tisztséget el nem fogadták, míg végre dr. Berlik Ottó engedve a közgyűlés óhajának, e tisztséget elfogadta. Ellenőrnek: Terstyánszky Gusztáv, könyvtárnoknak: Braun Győző, segéd-könyvtárnoknak: Boris István, jegyzőknak: Váry Dezső, Szeley Mihály és Szimonidesz Gyula, ügyészek: dr. Fried Albert. Felügyelő bizottsági tagokul: Blaszovác János, Szekosán János, Zimiczky Károly, választmányi tagokul: dr. Brájjer Lajos, Szalavary Ede, Bauer Pál, Ember Antal, Eller Péter, Fülöp György, Mattanovich György, Eder Péter, Simó Tamás, Schmidt Antal, Váry Mihály, Tarnay Ferenc, Ambrózy István, Nagy Ferenc, Vég Károly, Török Ferenc, Rigó István, Szabó Ödön, Dregits Miklós, Litavszky Pál, Országh Péter, Márton István, Chamilla Antal, Speck Ferenc, vigalmi bizottsági tagokul: dr. Demkó Endre elnök, dr. Nagy-Dezső, Mártonffy József, dr. Lang Béla, dr. Podvinecz Izsó, Chamilla Antal, Váry Dezső,

tekintetbe vesszük, hogy a társadalom jó nagy része, miután munkaköre és ideje nem engedi, hírlapnál egyebet nem olvas.

De hát hogy lehet ellensúlyozni a bajt? Kérdi önkéntelen mindenki.

Őszintén bevallva, engem az a meggyőződés vezetett és tartott lekötve, hogy mi előadók — kiket mesterségünknel fogva a közbizalom ez osztalhoz szöit, — vagyunk hivatva ellensúlyozni nemcsak azon hátrányokat, mik a tisztán hírlap-olvasásból származnak, hanem egyszersmind pótolni is azon hiányos ismereteket, miket a kevés iskola nem adhatott meg sok embernek s miket a hírlapok napi rovatai nem pótolnak.

Hivatva vagyunk feltárni önk előtt nemcsak a közismereteket, hanem a nagy szellemeknek, a magányosan gondolkozóknak, az eszményiekől elragadtatott művészeknek hosszan érlelt, tartós formában megörökített alkotásait is, melyek a lélek legmélyebb bányáiból hozzák felszínre az elrejtett drága kincseket; melyek a hatalmas érzéseket, a nagy igazságokat ápolják lelkünkben s az élet és világ teljes felfogását adják nekünk.

Ilyen gondolatok hatottak át, midőn ez előadás tartását illetőleg a megbízatást elvállaltam és most rátérek tárgyamra, melynek anyagát, a miat előre is jelézve volt

a magyar kereskedelem története

képezi. Tárgyam anyaga meglehetősen hosszadalmas, ép azért csak egy korszakot fogok önk elé tárni, igérve, hogy más vállalkozó hiányában a többi korokat is alkalom adtán bemutatom.

Mielőtt azonban tárgyam előadásához fognék, felelek azon kérdésekre, melyek tudom önként támadnak önkben, t. i. mi szükség tudni a

magyar kereskedelem történetét, és mi haszon van belőle?

Első sorban is ne feledjük, hogy a kereskedelem története magába foglalja a közgazdaság többi ágait: a földművelést és ipart is, mert ezek mindig döntő hatással voltak a kereskedelem fejlődésére.

Feladata előadni azt, hogy a kereskedelem milyen fejlődésen ment át, míg a mai fejlettségre jutott s rámutatni arra, hogy ezen foglalkozás milyen hatással volt nemzetünk fejlődésére.

Haszna igen nagy. Itt látjuk igazán érvényesülni ama nagy igazságot, hogy a történelem az élet mestere. E történelem tanít meg arra, hogy a becsületesség, ügyesség, fáradhatlan szorgalom és összetartás még akkor is sikerre vezetnek, ha a természeti viszonyok nem kedvezők. Viszont megtanít arra is, hogy a korlátozások, a szédéltség, a munkátlanlás, az egyenetlenség még kedvező természeti viszonyok mellett is anyagi és szellemi bukásra vezetnek.

Ezenkívül növeli az iparosok és kereskedők önértetét, mert e történelemből láthatják, hogy nemzetünk fejlődésének, művelődésének mily fontos tényezője volt az ipar és kereskedelem; láthatják, hogy az állami életnek mily jelentékeny tényezői az iparosok és kereskedők s hogy a haza jólété, fennállása nem kis mértékben függ tőlük is.

Ezek előre bocátása után, lássuk milyen volt kereskedelmünk az Árpád királyok korában.

Ugyanis annak a kornak fogom az iparát és kereskedelmét bemutatni, mely az 1000. esztendőből 1301. terjed s mely idők alatt az Árpád családjából származott királyok ültek Magyarországon trónján, összesen huszonketten.

(Folyt. köv.)

Terstyánszky Gusztáv, Emánuel György, Giffinger Imre, Semsey Gyula, Tolveth Oszkár választották meg. Az 1901. évi költségvetés s egyéb indítványok tárgyalása után a közgyűlés véget ért.

Összinté sajnálattal kell ez alkalomból megemlékeznünk arról a kritikus helyzetről, melybe ez a derék egylet jutott. Epen nincs kizárva — s ez valóban elszomorító bizonyossága volna a társadalmi viszonyaink folytonos romlásának, — hogy a Magyar olvasókör, mely mindenkor a magyar érzelmi közönség legnagyobb megelégedésére töltötte be hivatását, felelősséget.

A Magyar olvasókör egyik vezető egyénisége lelkes hazafiságtól áthatott levélben panasolja ezeket a bajokat s a következő sorokban fordul a nagyközönséghez:

Pedig de sokszor nyújtott már hasznos, zamatos magyar szórakozást ez a kis olvasókör, mely irányát jövőben is követni fogja s zászlójára legközelebb is kiírta, hogy egyedüli célja a magyar kultúra terjesztése lesz s e célból egy társadalmi, mint irodalmi téren tőle telhetőleg megtesz mindent.

E nemes eszme azonban, ha valaha, úgy most támogatásra és pedig úgy erkölcsi, mint anyagi tekintetben sürgős támogatásra szorult miért is felkérünk minden megyei, városi, egyházi iskolai és más hatóság vezető férfait, miszerint saját társadalmi és hivatali köreinkben tegyenek meg minden lehetőt, hogy a nagybecskereki magyar olvasókörnek, mely a helyi magyarosodás egyik szerény oázisa, minél több pártoló avagy rendező tagokat szerezzenek, hogy ekként annak jövője némileg biztosítva legyen. — Amen.

— **Negyven éves papi jubileum.** Lélekemelő ünnepély színhelye volt e hó 17-én Istvánvölgy községe abból az alkalomból, hogy szeretett lelkipásztora, Kolényi Emil negyven éves papi működésének évfordulóját ünnepelte. Mint levelezőnk írja, már az ünnepnap előestéjén harangzugas és mozsárlövészek hirdették a ritka eseményt. A község apraja, nagyja faklyásmenettel indult az ünnepelt háza elé, ahol Hanzman János tanító által az ezen célra kitünően betanított ének- és zenekar előadása után Streiner Mihály körjegyző lelkes szavakban tolmácsolta a nép érzelmeit. Az ünnepelt lelkipásztor meghatározó szavakkal köszönte híveinek és a községi lakosoknak a gazdaságát és az ifjúságot vallásosságra és hazafiságra buzdította. Vasárnap az ünnepi istentisztelet után a községi képviselőtestület Hauser Károly b. a járás szeretett főszolgabírájának vezetése alatt az ünnepelt lakásán tisztelgett, amely alkalommal Hauser Károly b. a lelkipásztorunk a vallásosság és hazafiság terjesztése körül szerzett érdemeit kiemelve, a község háláját és örömet szívrehatóan fejezte ki.

Kolényi Emil 1835. évben Bács Kulpin, bácsmegyei községben született. Elemi és középiskolai tanulmányait szülőhelyén, Verbászon és Szarvason, a teológiát pedig a pozsonyi lyceumban és a bécsi egyetemen végezte. 1861-ben pappá felavatva, a krassómezei Nándorhegy községben lett megválasztva, 1869-ben pedig Istvánvölgyön foglalt állást, ahol nemcsak mint pap, de mint tanító is áldásosan működött, gyarapítva községének nemcsak lelki javait, de anyagi előhaladásán is sokat fáradozott. Mint szelíd, csodás, minden feltűnést kerülő, békét és egyetértést hirdető lelkipásztor, a község lakosainak tiszteletétől környezve, egyházának méltó papja, akit az Isten még soká tartson meg községünknek.

— **Kinevezés.** Ő felsége Penyigey-Manczur Gyula temesvári járásbírói aljegyzőt a pancsovai kir. törényszékhez albinóvá nevezte ki.

— **Esküvő.** Romberg Adolf temesvári kereskedő folyó hó 17-én tartotta egybekelését Gyűlészen Gerzson Isák ottani birtokos leányával, Etelkával. Az egyházi szertartást dr. Klein Mór nagybecskereki főrabbi végezte, szép beszédet intézve az ifjú párhoz. Az esküvőt követő lakomán igen sokan vettek részt különösen Temesvárról.

— **A tábla elnöke Antalfalván.** Antalfalva község lakosai — mint ottani tudósítónk írja — öregek és fiatalok, f. hó 14. és 15. éni emlékeztető napokat éltek, melyekre sok időközön át élénken vissza fognak gondolni. E napokon ugyanis Antalfalván volt Lászy József, a temesvári kir. táblának nagy műveltségű, kedves modoru, szere tetreméltó s páratlan előzékenységgel elnöke, kinek tiszteletére dőlben a köztisztviselők örvendező, vendégszerető járásbíró dr. Kohányi Viktor házában fényes ebéd, este pedig az összes hatóságok főnökei s intelligencia jelenlétében

bankett volt és a kit másnap a fellobozótt községébe előtt Szávits Gerő főszolgabíró, a képviselőtestület s díszbe öltözött lakosság élén Paulinyi Samu lelkész nagyhatású beszéddel üdvözölt és mélyen megköszönve a község irányában eddig is tanúsított tárdozását s támogatását, mire a község újonnan választott buzgó jegyzője, Mesterovits Pál megmutatta azon helyet, mely az építendő járásbírói s telekkönyvi hatóság számára évek óta fentartva áll. Antalfalva, mint a járásnak eddigi székhelye, e székhely fentartása és az antalfalvai járásbírói s telekkönyvi hatósággal való felruházatásáért egy decenium óta küzdött és hivatkozva lakosainak igaz és hazafias érzelmeire, a trón iránti tradicionális hűségére, valamint az iskolák s vasutakra hozott készséges nagy áldozataira, legilletékezebb fórumoknál azon méltányos és igazságos kérelmével járult, miszerint Antalfalva jövőre is a járás székhelye legyen és telekkönyvi hatóságot nyerjen. Torontálvármegye törvényhatósága áthatva az igazság és méltányosság és a politikai éberség érzelmei által, már régen Antalfalva községének ezen kérelmét a legmelegebb pártfogásba vette, azonban csak most a fent említett napokon Lászy József temesvári kir. tábla elnökének ajkairól hallotta és ünnepélyesen tudomásul vette azon örömdetes hírt, mely szerint az igazságügyi és belügyminiszter urak Torontálvármegye visszaszorgalmu s derék főispánjának jelentése alapján egyetértőleg elhatározták, hogy a járás székhelye Antalfalván maradjon és az antalfalvai járásbírói s telekkönyvi hatósággal felruházassék, s egyúttal a tábla elnöke felhívta a községet az iránt, hogy a járásbírói s telekkönyvi hatóság számára emelendő épületről gondoskodjék. Március 15. éni délután az illusztris vendég, számtalan kocsis kísérete és mozsárlövődés mellett a zászlókkal díszített fútcán keresztül az indóházhoz hajtatott s ott elbucszva távozott.

— **A Nagybecskereki Polgári Dalárda** vasárnap, folyó hó 17. éni tartotta III. rendes évi közgyűlését Grandjean József diszelnök elnöklése alatt. A szép számban megjelent tagok élénk figyelemmel hallgatták az évi jelentést, melynek különösen a dalárda működésére vonatkozó része talált tetszésre. Az elnök Grandjean József dr. buzdító szavai igen kellemesen hatottak a megjelentekre. A választások a következőképen ejtettek meg egyhangulag: Elnök lett Steyer István, alelnök Hermann Gusztáv, pénztáros Schneller Ede, I. titkár Pfeiffer Tivadar, II. titkár Weibl József, leltáros Bieber Károly. A választmány tagjai lettek: Ambrózy István, Mayer Lipót, Kovács Ignác, Streff Mátyás, Kelemen Antal, Szabó Lajos, Póti Ferenc, Szöllőssy Károly, Póttagok: Nikel István, Döfelf Gáspár, Felügyelőbizottság tagjai: Homa Kálmán, Cserenyansky Antal és Weisz Sándor.

TAVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése március 19-én.

Budapest, március 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésében az appropriáció elfogadása után tárgyalta a kvóta deputáció tagjainak megválasztására vonatkozó javaslatot.

Thaly Kálmán elvből nem fogadja el a javaslatot.

Ugron Gábor szintén nem fogadja el, mert Ausztriában nincs felelős kormány.

Széll Kálmán kijelenti, hogy most Ausztriában a törvényesen választott Reichsrath és felelős kormány, tehát a kellő feltételek megvannak, az alkotmány is újra működik, kéri ennélfogva javaslatának elfogadását.

Pichler Győző utal a kormányelnök és a pénzügyminiszter közti ellentmondásra. Széll szerint viszonyunk Ausztriával rendezve van, Lukács szerint hiányzik abból az állandóság jellege.

Ugron replikájára Széll Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy az osztrák törvény nem értelmezhető úgy, hogy a korona csak egyszer döntheti el egy évre a kvóta kérdését, hanem igenis, többször. Toties, quoties, mindig egy évre.

Polónyi Géza szerint nem szabad segédkezni nyújtatunk a kvótának a korona által való megállapításával az Ausztriával üzött játékhöz.

Széll Kálmán miniszterelnök újbóli

felszólalása után a Ház az indítványt elfogadja, elhatározván, hogy a választást a holnapi ülésen megejtji.

Ezután az Adria tengerhajózái társasággal kötendő szerződés becikkelyezésére vonatkozó javaslatot tárgyalták.

A német trónörökös Bécsben.

Budapest, március 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Münchenből táviratozzák: A nyilvánosságra csak kevés szivárgott ki arról a szívélyes viszonyról, mely Luitpold régens-herceg születésnapjára ünnepsége alkalmával királyunk és a német trónörökös között támadt. Királyunk nagyon megkedvelte a trónörökös komoly és önézetes viselkedését és hosszabb beszélgetés után azt a kívánságát fejezte ki, hogy a trónörökös minél előbb Bécsben üdvözölhesse.

A kereszt az egyetemen.

Budapest, március 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) A keresztény egyetemi ifjúság nagybizottsága föl hívja mindazokat, akik a kereszt kifüggesztésében résztvettek, hogy jelentkezzenek önként az egyetem rektoránál. Ezzel elejét akarják venni a rendőrség beavatkozásának.

Földregés.

Budapest, március 19. (A „Torontál” ered. távirata.) Fiume mellett, a mattuglie—journani vasutvonal mentén földregés következtében tegnap erős földomlás volt. A forgalom nem szünetelt, mert a távirda-vonalak épek és a vasut, bár késésekkel, közlekedhetett.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1901. március 19.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

Buza	kilo	50 kilogr. ára		60 kilogr. ára			
		kor-tól	kor-ig	kor-tól	kor-ig		
Bánsági	6	76	7.45	7.60	80	0.—	0.—
Tiszavidéki	„	76	7.55	7.70	80	7.95	8.05
Pestvidéki	„	76	7.45	7.55	80	7.85	7.95
Bácskai	„	76	7.65	7.75	80	0.—	0.—

Rozs	uj	elsőrendű	kilo		
			70—72	7.80	7.85
„	„	másodrendű	—	7.20	7.30
Árpa	„	takarmány	60—62	6.35	6.65
„	„	égetni való	62—64	6.—	6.20
„	„	sőrfőzésre való	64—66	0.—	0.—
Zab	„	—	39—41	6.15	6.35
Tengeri	„	bánsági	—	0.—	0.—
„	„	másnemű	—	5.40	5.50

Határidő-üzlet.

Budapest, márc. 19. (A nagybecskereki Lloyd társulat távirata.) Kielégítő kínálat mellett megfelelő volt a vételkedv is. Az áruk 5 fillérrel javultak. A mai határidő-üzlet jegyzései:

Buza őszre	7.65—7.66
„ tavaszra	7.75—7.76
Rozs őszre	7.60—7.61
Tengeri májusra	5.24—5.25
Zab őszre	6.36—6.37

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekéről.

Érvényes 1900. december hó 1-től.

Érkezik:

A nagybecskereki pályaudvarra:

Zombolyáról: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
Pancsováról: délelőtt 7 óra 53 p.; délután 6 óra 10 p.
Temesvárról: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
Verseczről: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
Alibunárról: este 7 óra 22 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) reggel 8 óra 7 p.; este 6 óra 48 p.
Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolyára: reggel 8 óra 55 p.; délután 4 óra 50 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 10 p.; délután 6 óra 30 p.
Temesvárra: reggel 8 óra 55 p.; délután 4 óra 50 p.
Verseczre: reggel 8 óra 55 p.; délután 4 óra 50 p.
Alibunárra: reggel 8 óra 55 p.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 4 óra 8 p.; délután 5 óra 16 p.
Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 05 p.

Meghívó.

A nagybecskereki kaszinó-társulat 1901. évi március hó 30 án este 7/7 órakor a kaszinó nagytermében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a társulat tagjai meghívotnak.

(294-1.1) Tárgysorozat:

1. A tisztikar és választmány megválasztása.

2. Esetleges indítványok és időközben beérkező ügyek.

Dr. Demkó Endre,

ideigl. társulati jegyző.

Reitter Oszkár,

ideigl. társulati aligazgató.

Kalk! Kalk! Kalk!

Prima, staunend billig:

von 1-10 Kilo à 4 Heller,

von 10-100 Kilo à 3 Heller,
von 1-10 Meter à Kronen 2.80.

Kaufleute und Maurer, welche im grössern Quantum Kalk benöthigen, haben noch einen Vorzugspreis.

Gross-Becskerek, im März 1901.

Andreas Ankner,

als Kalkverschleisser

der I. Kavaraner Kalkfabrik.

Am Fruchtplatz, im Hause des Herrn Gligorijevity Jozsa.

Eladó

hágo ménék.

Gróf Wimpffen Simon ur

„Ó-Bébai uradalom“ ménék-

séből 4 darab

3 éves félvér hágo csődört

eladásra bocsájt. Apjuk:

„Urambátyám“ mező-

hegyesi ménetelepről.

Megtekinthetők „Ó-Bébai

uradalom“ Ó-Béba, vasut-

állomás Oroszlámos

(Torontálmegeye.)

287-3.3

Meghívás.

Az 1898: XXIII. t. c. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezet kötelekébe tartozó Császteleki hitelszövetkezet, mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja, 1901. évi április hó 8-án délután 3 órakor a községi iskola új osztályában

rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 35. § a értelmében meghívotnak.

Napirend:

1. Mult évi ülésteredményről szóló jelentések tárgyalása.

2. Zárszámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása.

3. Mérleg megállapítása.

4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.

5. Az igazgatóság 3 tagjának választása.

6. Felügyelő-bizottság választása

7. Netaláni indítványok.

1900. évi december hó 31-én a tagok száma 356, üzletrészeinek száma pedig 576 volt; az év folyamán belépett 72 tag 74 üzletrészzel, ki lépett 6 tag 16 üzletrészzel.

A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a szövetkezet helyiségében kifüggesztett és mindenki által megtekinthető.

Kelt Császteleken, 1901. évi március hó 18-án

197-1.1

Az igazgatóság.

Védjegy.

Brady-féle

Mária-czelli

Gyomorsepek

nagyszerűen hatnak, gyomorhajók-nál nélkülözhetetlen és általános ismert házi- és répszert.

A gyomorbetegek tünetei: ótvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfújtás, savanyu felbőfőgés, hasmenés, gyomorgégés, felesleg nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörög széküles. Hatásos gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, amennyiben ez a gyomoról származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, glisztiák-, májhajók- és hámorrhoidáknál.

Említett bajoknál a Brady-féle Mária-czelli gyomorsepek évek óta kitűnőnek bizonyult, amit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Vásárlásnál tessék világotan Brady-féle Mária-czelli gyomorsepeket kéri és csak oly csoppeket tessék elfogadni, melyek fenti védjeggyel és a készítő aláírásával (C. Brady) vannak ellátva. A réghírneves valódi Brady-féle Mária-czelli gyomorsepek ára használati utasítással együtt: kis üveg 40 kr., nagy üveg 70 kr., míg a nem valódiak utánozók és értéktelenebbek olcsóbb ár mellett többnyire 25 krral ajánlatnak.

Kapható valamennyi gyógyszerertárban.

Magyarországi főraktár:

TÖRÖK JÓZSEF

gyógyszerertára BUDAPEST, Király-utca 12.

(1-13.8)

Torontálvármegye törökbecsei járás főszolgabírája.

3349/L. sz. 1901.

295-3.1

Pályázati hirdetés.

Torontálvármegye törökbecsei járáshoz tartozó Karlova községben üresedésben levő 1000 korona fizetés, 200 korutiátalány és 120 korona lakbér átalány javadalmazással egybekötött segédjegyzői állás betöltése céljából ezennel pályázatot hirdetvén.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajják, miszerint szabályszerűen felszerelt folyamodványukat f. évi április hó 1-ig ide nyújtsák be

Törökbecsén, 1901. március hó 18-án.

Lowieser Imre,
főszolgabíró.

Temesvári m. kir. kincstári ispánság.

688. sz. 1901.

296-2.1

Hirdetés.

Alulírott hivatal ezennel közhírré teszi, hogy a nagyméltósági m. kir. földmívelési miniszterium rendeletéből alulírott ispánság által Ó Telek és Magyar-Szent-Márton torontálmegeyi telep-községben rendezett mezőgazdasági háziipar-tanfolyam résztvevői által készített háziiparcikkek, ugymint: 223 darab répahordó kosár, 141 darab gyümölcs-szállító kosár (5 és 10 kilós), egynéhány kocsiülés, kar-garaboly, kocsioldal, fáskosár és komló-kosár eladó.

A cikkek Ó-Teleken Schmidt János vendéglősnél és Magyar-Szent-Mártonban a község házában megtekinthetők.

Minta kívánatra küldetik.

Közelebbi felvilágosítást alulírott kincstári ispánság ad

Temesváron, 1901. évi március hó 15-én

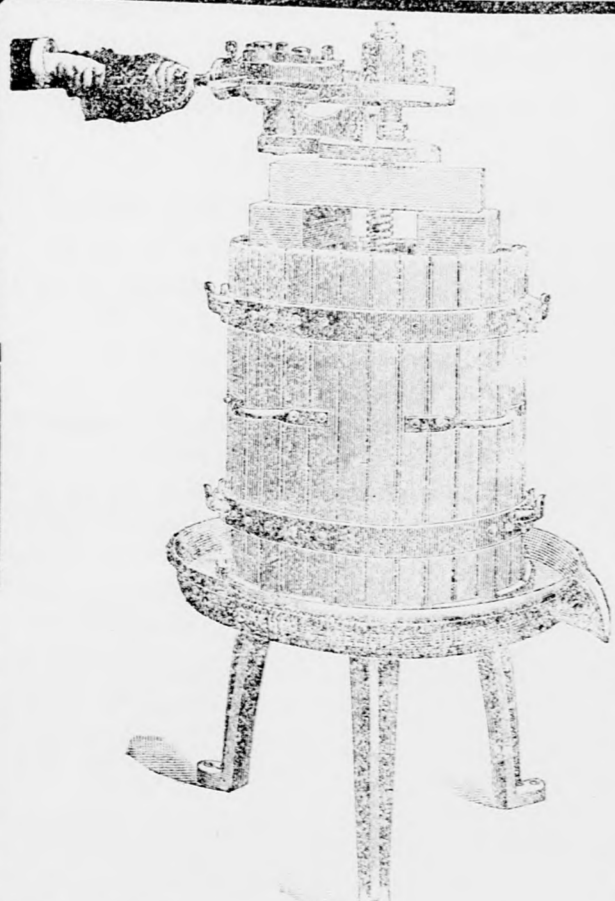
M. kir. ispánság.

Férflak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, akik érte irnak. Ez a legkülönlegesebb és leghatásosabb orvosság, mely megemelt ezeket, akik fiatalon kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi-orvossággal a baj otthon gyógyítható s mindazok, akik a fiatalon kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, ahol a megerősödés szükséges, csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institute-nak az alatt jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivétel nem tesz. Mindenki irhat érte bárhol magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomagorvosságot kap magyarázó könyvvel együtt, írjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute, 16. Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika.

(247-x.3)

Gazdasági gépekből

állandó nagy raktáromat ajánlom a t. e. gazdaközönség figyelmébe.

A tavaszi idényre ajánlom az elismert „Bächer“-féle egytetemes acél-ekéket és talajmivelő eszközöket.

A jelenkor legjobb és legtekélyesebb Melichár-féle „Unicum-Drill“ sorbavető-gépeket, tengeri-és répakapálókat, szénagyújtó-gépeket, „Johnston“ eredeti amerikai fűkaszálóit, marokrakó és kék-kötő arató-gépeit, Nicholson-féle elsőrendű gyártmányu gőzeséplő-gépeket és kazánokat.

Képviselő Mayer-féle benzin-, petroleum-, gázmotorokban és eséplőgépekben.

Előnyös fizetési feltételek és olcsó árak mellett.

Feltűnést keltő találmány! Bármely törött vas-géppontvénynak összeforrasztását elvállalom és azért teljes szavatosságot vállalok; ezen összeforrasztást a bevált „FERROFIX“ felhasználásával eszközölöm.

Felvilágosítással készséggel szolgálak

136-100.20

Telefon 70. szám.

Eckstein Vilmos

Nagybecskereken (Dr. Linyásky-féle ház).